

**Hamzova léčebna
Luže-Košumberk**
VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

ZPRAVODAJ

7/2025

Hamzovy léčebny

Představení nových rehabilitačních přístrojů

Obsah	strana
Nové rehabilitační přístroje	1-2
Zdravá dětská noha	2-3
Historické ohlédnutí	3-4
Z tisku	4-5
Personální oddělení	6
Tipy na srpnové akce	6

V roce 2023 Ministerstvo zdravotnictví ČR vyhlásilo v rámci Národního plánu obnovy Výzvu č. 6: Podpora rehabilitační péče pro pacienty po kritických stavech – podpora sítě pracovišť komplexní rehabilitace. Hamzova léčebna využila této výzvy a poslala do soutěže projekt na vybavení pracovišť rehabilitace v Hamzově léčebně.

Nebylo jednoduché rozhodnout, které přístroje je nutné zakoupit, ale jedním z rozhodovacích kritérií bylo pořídit přístroje, které s ohledem na jejich stáří v Hamzově léčebně dosluhují a firmy již neposkytují náhradní díly. Dalším kritériem bylo pořídit přístroje nové, moderní, které jsou potřebné pro zlepšení a zkvalitnění léčebné péče v Hamzově léčebně.

Předpokládaná částka dotace byla 40 milionů. Suma, která se zdála zpočátku vysoká, ale po sestavení seznamu potřebných přístrojů, byla najednou nízká! Seznam obsahoval např. vodoléčebné vany celotělové nebo končetinové a suchou masážní vanu. Jejich nákup přišel v pravý čas, neboť vany na některých odděleních sloužily 20 let a byly prohlášeny při kontrolním šetření již za nezpůsobilé provozu. Dále byly z tohoto projektu Ministerstva zdravotnictví ČR zakoupeny přístroje pro lymfomasáže, pohyblivé chodníky nebo přístroje pro aplikaci výkonné indukční terapie pro léčbu chronických onemocnění kloubů nebo inkontinence. Můžeme se těšit ještě na dodávku kombinovaných elektropřístrojů nebo vyšetřovacích lehátek.

Robotická rehabilitační plošina

Nejvyšší objem finančních prostředků z této dotace odčerpaly moderní robotické přístroje pro mechanickou podporu pohybu a dále pro trénink kognitivních a jiných funkcí mozku. Byla dodána robotická plošina pro podporu stabilního sedu a stoje, a také přístroje pro trénink ruky pro děti (pavilón E) a dospělé (pavilón G). Exoskelet pro celou horní končetinu umožní pacientovi asistované cvičení s podporou váhy končetiny a pohyby ve všech směrech a všech kloubech. Cvičení je vedeno zábavnou formou, pacient, a zvláště malý pacient, si neuvědomuje počet opakování a náročnost nastaveného tréninku. Všechny získané informace z tréninku se uchovávají v databázi přístroje a terapeut může porovnat výsledky z každé terapie. Motivace pacienta ke zlepšení je proto vysoká.

Zařízení pro zrcadlovou terapii

Do pavilónu F byl zakoupen přístroj pro nácvik chůze s mechanickou podporou. V pavilónu F se také nachází moderní zařízení pro zrcadlovou terapii, vhodnou pro léčbu pacientů po neurologických onemocněních, zvláště po cévních mozkových příhodách (CMP).

Pro trénink kognitivních funkcí byl pro pavilón E také zakoupen přístroj pro kombinovaný trénink ruky, paměti a pozornosti (X-Cogni). Jde vlastně o velkou herní obrazovku, kdy pacient plní úkoly a současně procvičuje pohyby celé horní končetiny. Pohyby opakovaně provádí a posiluje svalstvo. Přístroj je již druhý v Hamzově léčebně, obdobný se nachází na pracovišti v pavilónu F, kde je velice oblíbeným tréninkem u dospělých pacientů.

Na pracovištích rehabilitace používáme funkční stimulační dlahy pro horní a dolní končetinu. Pacient dostává do vybrané svalové skupiny elektrický impuls a sval reaguje smrštěním a objeví se pohyb v daném kloubu. Byly zakoupeny 4 sady pro horní a dolní končetinu a již se využívají v praxi. Dochází k posílení svalů při reálných pohybech a to při chůzi nebo při úchopové funkci ruky. Pro pacienty s omezenou funkcí svalstva jde o významný prvek rehabilitace paretických končetin.

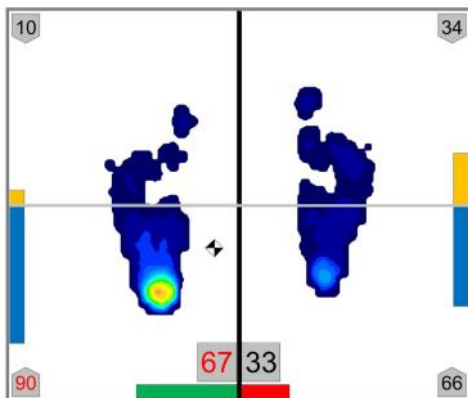
Znovu byl do pavilónu F zakoupen přístroj biofeedback (BFB). Současný přístroj, pořízený v roce 2011, je velice vyčíslený a začíná vykazovat známky opotřebovanosti. BFB je nedílnou součástí péče o pacienty po CMP a kraniotraumatech a také u všech dalších poruch mozkových funkcí.

Všechny pořízené přístroje se používají nebo budou používat při rehabilitaci pacientů v Hamzově léčebně a budou jim pomáhat v návratu do běžného života ve vlastním sociálním prostředí.

Mgr. Ludmila Vopařilová
náměstkyně rehabilitační péče

Projekt Zdravá dětská noha 2025

V letošním roce proběhl šestý ročník projektu **Zdravá dětská noha** ve spolupráci Magistrátu města Pardubic a Hamzovy léčebny. Cílem projektu je pomoci předcházet onemocněním pohybového aparátu dítěte, protože vady nohou mohou vést v dalším vývoji dítěte ke skolióze, vadnému držení těla a dalším obtížím.

Do projektu bylo v letošním roce přihlášeno 14 pardubických základních škol a cílovou skupinou byli žáci prvních ročníků. Zaměření žáků na tenzometrické desce probíhalo přímo ve školních zařízeních v měsících březen – červen 2025. Tenzometrická deska snímá tlaky chodidel a pomocí senzorů převádí signál do digitální podoby. Touto metodou je možné přesně určit, jak se noha a celkový pohybový aparát chová ve stoji i v jednotlivých fázích pohybu.

V letošním roce bylo na tenzometrické desce zaměřeno 801 dětí prvních tříd. S pozitivním nálezem jsme zaměřili 378 žáků, tedy 47,19 % z celkového počtu prvňáčků.

Výsledky měření zasíláme rodičům prvňáčků a dále ředitelům základních škol, ve kterých screening proběhl. Správnou a včasnou prevencí, dostatkem pohybové aktivity a správným výběrem obuvi lze předejít nepříznivému vývoji dětské nožní klenby, vzniku ploché nohy, vbočeného palce a řadě dalších

vad pohybového aparátu. Pokud však již vada vznikla, je důležité vyšetření odborným lékařem ve spolupráci s fyzioterapeutem, ortotikem a zejména za aktivní účasti rodiny a dítěte se pokusit tuto vadu zmírnit nebo vyléčit.

Přehled z měření za roky 2019 – 2025:

Rok	Počet zaměřených dětí	Bez nálezů	S nálezem
2019	806	53,60 %	46,40 %
2022	714	68,77 %	31,23 %
2023	825	63,52 %	36,48 %
2024	762	65,88 %	34,12 %
2025	801	52,81 %	47,19 %

V roce 2020 a 2021 nebyl projekt realizován z důvodu onemocnění COVID-19.

Jitka Ročňová
vedoucí Ortopedické protetiky

Historické ohlédnutí: Verše na zdech budov

MUDr. Hamza často nechával na fasády jednotlivých budov vytvořit krátké veršičky, které skládal sám, anebo je pro něho skládal i ředitel Českých feriálních osad Josef Košťálek. Tyto verše měly děti neustále na očích a snadno si je zapamatovaly. Verše plnily funkci pravidel. Takto cíleně působil MUDr. Hamza na podvědomí dětí, v duchu svých zásad, ve kterých prosazoval pochopení vlastní nemoci samotným pacientem a neustálé vštěpování pravidel zdravého životního stylu.

Na verandách lužské části ústavu byla tato pravidla:

*„Leť, pravdo věrná širým světem a zvěstuj zdravý ruch:
ó, dejte, dejte chorým dětem, potravu vhodnou, slunce, vzduch!“*

*„Svůj domov uprav sluncem bohatě, zvi čerstvý větřík denně na besedu,
spi v loži čistém lépe než ve zlatě, nečistých věcí varuj se jak jedu.“*

*„Nemoc se neptá po zlatě, kdekoliv kroky své staví!
Šťasten jen může být zdravý.“*

„Našich dětí škola dvojí: duch cvičí, tělo hojí.“

Žádný z následujících veršů se bohužel fyzicky nedochoval, budovy byly zbořeny nebo zcela přestavěny. Na lázních v košumberské části (zbořeny v roce 1924 a na jejich místě postaven dnešní pavilón C) byly vyryty následující verše:

„Koupel a sprcha studená, sílu a zdraví znamená.“

*„Utužte tělo, ozdobte duši, dvojí se zbavíte tísně.
Do každé dětské zahrádky vsaďte cvičení prostrná, hry,
písně.“*

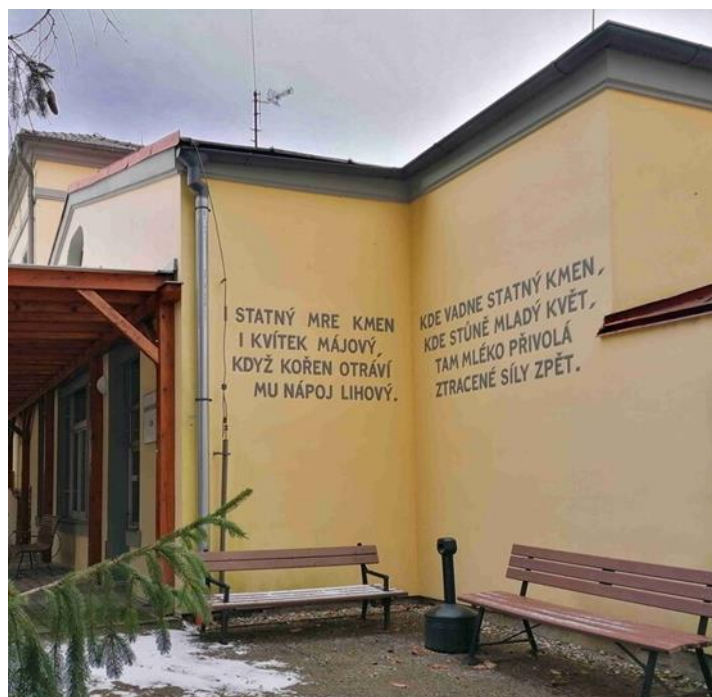
Jediná čtveřice veršů, která zůstala zachována do současnosti, jsou verše na fasádě školní dvorany, dnes Konferenční sál Hamzovy léčebny.

„Kde vadne statný kmen, kde stůně mladý květ, tam mléko přivolá, ztracené síly zpět.“

„Mysl čistá, mysl přímá, něhou šeptá, silou hřímá.“

„I statný mre kmen i kvítek májový, když kořen otráví mu nápoj lihový.“

„Znáte k zdraví cesty jisté? Tělo přímé, tělo čisté!“

Jana Zavřelová, DiS.
metodik parku, správce archivních materiálů

Z tisku: Studentky a pedagogové Univerzity Pardubice hodnotí praxi v HL

Hamzova odborná léčebna v Luži, vyhlášený rehabilitační ústav ležící pod hradem Košumberk, je známá nejen svým nádherným arboretem, ale především multidisciplinárním přístupem k rehabilitaci pacientů. Pro nás je to ale také místo, kde je praxe opravdu praxí, kam se studenti opakovaně a rádi vrací a kde nachází uplatnění naši absolventi.

„V Hamzově odborné léčebně jsem byla poprvé na praxi v červenci 2023. O rok později jsem sem nastoupila jako zdravotně-sociální pracovník. V rámci praxe mě nadchlo nejenom krásné prostředí, ve kterém se léčebna nachází, ale i přátelský a ochotný personál. Zdravotně-sociální pracovníce, teď už mé kolegyně, mě mezi sebe přijaly ne jako stážistku, ale jako jim rovnou, a mohla jsem tak být součástí jejich každodenní práce. Už v té době jsem si říkala, že by mě taková práce bavila.“ (Pavla Josková, absolventka studijního programu Zdravotně-sociální péče, dále jen jako ZSP, a zdravotně-sociální pracovníce v Hamzově léčebně)

Zdravotně-sociální pracovníci stojí v Hamzově léčebně po boku lékařů, fyzioterapeutů, psychologů a dalších odborníků. Jejich úkolem je, stejně jako v jiných zdravotnických zařízeních, nejen poskytovat psychosociální podporu pacientům, ale také koordinovat služby a další pomoc, které na poskytovanou zdravotní péči navazují. Zdravotně-sociální pracovníci poskytují poradenství ohledně sociálních dávek či důchodů, pomáhají s vyřizováním žádostí, zajišťují komunikaci s rodinami či dalšími institucemi, a především spolu s ostatními zdravotníky zmírňují obavy pacientů z budoucnosti.

„Celkově mi přijde, že personál zdravotnických zařízení často neví, že v jejich instituci zdravotně-sociální pracovník je, ale v Hamzovce je ZSPák opravdu součástí zdravotnického týmu, chodí na vizity a konzultuje s ostatními profesionály konkrétní pacienty individuálně.“ (Barbora Šmídová, studentka ZSP)

Student studijního programu Zdravotně-sociální péče na Fakultě zdravotnických studií Univerzity Pardubice stráví na praxi více než 1000 hodin, z toho nejméně 400 hodin ve zdravotnických zařízeních. Osvojuje si nové znalosti a dovednosti a prověřuje platnost těch získaných během výuky ve škole. Snaží se porozumět systému, zkouší naučené metody a techniky práce a hlavně – setkává se s mnoha životními příběhy, do kterých může s respektem a pokorou v dobrém přispět.

Kvalita praxe během studia do značné míry rozhoduje o tom, jak bude absolvent připraven a jak obstojí při vstupu do profese. Kolegyně z Hamzovy léčebny dokáží svým přístupem studentky motivovat, podpořit a nadchnout pro budoucí profesi. Za to jim patří velký dík.

Mgr. Adéla Michková, Ph.D. a Mgr. Kateřina Kmentová
Katedra porodní asistence, operační péče a zdravotně-sociální péče FZS UPCE

Recenze studentky

„Naše studium doprovází celkem sedm bloků praxe, kdy každý blok trvá průměrně měsíc. Tudíž by se dalo říct, že je to celkem sedm měsíců, které během studia strávíme na praxi... Myslím si, že sedm měsíců v životě člověka je čas, který by málokdo chtěl jen tak promarnit, a to obzvlášť na praxi, která mu nic nepřinese... V Hamzovce jsem strávila dva bloky své praxe, tudíž dva měsíce svého života, a musím říct, že je za promarněné rozhodně nepovažuji.“

Vstřícný přístup pracovníků k nám studentům jsem pocítila ihned, jakmile jsem ráno celá nervózní ve zdravotnické „uniformě“ vstoupila do kanceláře paní vedoucí. Příznivé přivítání a přijetí naznačovalo, že měsíc, který na praxi strávím, bude skvělý.“

Jako student jsem v kanceláři měla svůj stůl i počítač, ze kterého jsem měla přístup i do dokumentace pacientů. Ze své zkušenosti vím, že takové podmínky a přístup nejsou všude pravidlem a evokovalo to ve mně pocit důvěry ze strany pracovníků, který byl pro mě velice důležitý.“

Během prvních dnů jsem se seznamovala s prostředím, pracovníci mě provedly jednotlivými budovami i rehabilitačními místnostmi, abych se lépe zorientovala. Což se hodilo, protože ne vždy byl pacient na svém pokoji. Zpočátku jsem pracovnícím „stínovala“ při všech úkonech. Avšak postupně jsem se dostávala k samostatnému zápisu ze šetření u pacientů a následně mi bylo nabídnuto, zda si chci šetření zkusit sama za přítomnosti pracovníků, abych si byla jistější. Následně jsem dostala důvěru po pacientech chodit sama a dále s nimi řešit vše potřebné (zejména když už jsem tam byla podruhé).“

Díky tomu by se dalo říct, že v Hamzovce jsem se naučila téměř vše, co obnáší práce ZSPáka v takovém zdravotnickém zařízení. Od poradenství, administrativy až po zlepšování komunikace s pacienty.“

V Hamzovce mi bylo umožněno setkání s mnoha různými životními příběhy pacientů. Hodně ve mně zarezoval osmiletý chlapeček, který byl v Hamzovce hospitalizován na rehabilitaci po cévní mozkové příhodě. Byla jsem překvapená, že něco takového může postihnout i tak malé dítě. Bezradnost v očích jeho maminky vidím dodnes...“

Velkou inspirací pro mě byla také paní, která po pádu z kola skončila jako kvadruplegik a osud jí do života házel spoustu dalších překážek. Její odhodlání všechno zvládnout bylo neuvěřitelné. Byla a je mou neskutečnou inspirací v tom, že je potřeba se v životě nevzdávat.“

*Myslím si, že kdyby tým ZSPáků (a i ostatních zdravotnických pracovníků) nefungoval tak dobře, nemusela by praxe být tak naplňující. Každopádně jejich tým funguje z mého pohledu naprosto skvěle a je to viditelné ve všech směrech. **Takže do Hamzovky? Za mě rozhodně ANO!!!**“*

Eliška Tlustá
studentka programu Zdravotně-sociální péče

Hamzova léčebna
Luže-Košumberk
VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

Personální oddělení

Nástupy do pracovního poměru v červenci 2025:

Bačík Pavel	dělník prádelny, HTS – PRO
Hašek Zbyněk	sanitář, pav. C
Trmatová Adéla	praktická sestra, pav. V
Viktorínová Jana	všeobecná sestra, pav. K

Ukončení pracovního poměru v červnu 2025:

Česenská Lenka	fyzioterapeut, pav. E
Hajzochová Anna	uklízeč, pav. V (zástup za PN)
Jírová Vladimíra	masér, pav. K (zástup za PN)
Kopřivová Nicola	pracovník v infocentru, HTS – PRO
Krbálková Klára	praktická sestra, pav. A
Pícha Jaroslav	řidič, HTS – PRO

Brigády:

V měsíci červenci nastoupilo 14 brigádníků (2x sanitář, 2x prádelna, 2x park/areál, 1x praktická sestra, 7x úklid).

Odborné stáže:

V průběhu měsíce června absolvovali v Hamzově léčebně odbornou stáž: 6 studentů oboru fyzioterapie, 1 student oboru masér, 6 studentů oboru praktická sestra, 1 student logopedie, 1 student nutriční terapie a 1 student oboru finanční management.

V červenci 2025 dosáhli pracovního výročí tyto zaměstnanci:

20 let	Bulvová Alena, DiS.	ergoterapeut, pav. F
20 let	Veselík Tomáš	řidič, HTS – PRO
20 let	Wojnar Radek, DiS.	fyzioterapeut, pav. A
25 let	Malíková Petra, Mgr.	logoped, pav. F
25 let	Vostrčilová Petra, Bc.	staniční sestra, pav. G
30 let	Kadlecová Markéta	všeobecná sestra, pav. E
35 let	Janková Renáta	fyzioterapeut, pav. G

Za vykonanou práci vám celé vedení Hamzovy léčebny děkuje.

Hamzova odb. léčebna
pro děti a dospělé
Košumberk 80
538 54 Luže

Vydáno dne: 31.07.2025

Ing. Bohuslava Tefrová
náměstkyně PER/PaM

Tipy na srpnové akce:

Hudební večery s duem Žabáci 5. a 19. srpna, altán u HTS	Dvanáct měsíčků, loutkové představení 22. srpna, altán u HTS
Hudební večery s Milčou a hosty 16. a 27. srpna, konferenční sál pavilónu L	Koncert kapely Jakodoma 28. srpna, altán u HTS